

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala

Tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Toimintatuotot	7 162 799	5 856 240	6 070 570	5 595 110	5 495 110	5 495 110
Myyntituotot	2 170 304	1 804 770	1 979 100	1 876 770	1 776 770	1 776 770
Maksutuotot	2 011 208	2 007 190	2 007 190	1 992 190	1 992 190	1 992 190
Tuet ja avustukset	2 676 353	1 744 450	1 784 450	1 456 320	1 456 320	1 456 320
Muut toimintatuotot	304 934	299 830	299 830	269 830	269 830	269 830
Toimintakulut	-116 641 384	-125 640 382	-125 775 382	-130 591 550	-132 503 250	-134 534 950
Henkilöstökulut	-63 593 417	-64 476 400	-64 651 400	-67 223 010	-68 864 710	-70 633 410
Palvelujen ostot	-24 508 166	-29 634 152	-29 634 152	-30 108 860	-30 367 860	-30 601 860
Aineet, tarv. ja tavarat	-2 662 575	-2 761 800	-2 761 800	-2 774 300	-2 785 300	-2 814 300
Avustukset	-3 506 057	-7 575 570	-7 535 570	-7 717 070	-7 717 070	-7 717 070
Muut toimintakulut	-22 371 169	-21 192 460	-21 192 460	-22 768 310	-22 768 310	-22 768 310
Toimintakate	-109 478 585	-119 784 142	-119 704 812	-124 996 440	-127 008 140	-129 039 840
Poistot ja arvonal.						
Toimintakate/asukas	-2 431	-2 630	-2 628	-2 721	-2 764	-2 776
	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
HTV 1						
Yhteensä	1337	1328	1324	1334	1332	1332

Kunnanhallituksen kesäkuussa 2025 hyväksymä sivistys- ja hyvinvointitoimialan talousarviokehys (toimintakate) vuodelle 2026 on 125 540 090 euroa. Sivistyslautakunnan ja hyvinvointilautakunnan esitys toimintakatteeksi on 124 996 440 euroa. Kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen on tarkasteltu sisäisiä eriä (ruoka- ja siivouspalvelut, ICT-palvelut ja muut sisäiset palvelut sekä sisäiset vuokrat) ja sisäiset erät laskevat toimialan osalta 193 100 euroa verrattuna kehysvaiheen sisäisiin eriin. Lisäksi työterveyshuollon kustannukset ja tuotot siirtyvät konsernipalveluihin, yhteensä 350 600 euroa.

Tuottojen pieneneminen vuoden 2025 tilinpäätösnusteeseen verrattuna on 7,8 % eli 475 460 euroa. Muutos johtuu työterveyshuollon Kelan korvauksen siirtymisestä ja pienentyvistä kotoutumisen kuntakorvauksista. Toimialan toimintakulut ovat 130 591 550 euroa. Kulut nousevat 4 816 200 euroa verrattuna vuoden 2025 tilinpäätösnusteeseen eli 3,8 %. Muutos johtuu kasvavista henkilöstö-, palveluseteli- ja vuokratulista.

Toimialan visio

Paremmen arjen ilmiö.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan palvelujen kehittämisessä huomioidaan kuntastrategia ja toimialan palvelujen kehittämissuunnitelma. Palvelujen kehittämisen lähtökohtana on tulosalueiden välinen yhteistyö, kuntalaisten osallisuus ja eri ikäryhmille sekä henkilöstölle kohdennetut tavoitteet.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan kehittämisen teemat ovat seuraavat:

- arvostava kohtaaminen,
- ylisukupolvinen yhteisöllisyys,
- toimiva yhteistyö eri palvelujen järjestäjien ja hyvinvointialueen kanssa,
- oppimisen tuen palvelujen kehittäminen
- nuorten ja aikuistuvien nuorten palvelujen kehittäminen,
- ikäihmisten aktiivinen arki
- henkilöstön pysyvyys

Olennaiset muutokset vuonna 2026 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuihin TA2025-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Myyntituotot: kotoutumisen kuntakorvausten kasvu	65 000	
	Maksutuotot: varhaiskasvatuksen maksutulojen pieneneminen		15 000
	Tuet ja avustukset: Kelan korvaus työterveyshuollosta, siirto konsernipalveluihin		305 800
	Tuet ja avustukset: nuorisopalveluiden ja liikunta- ja hyvinvointipalveluiden hankkeiden valtionavustukset	43 000	
	Tuet ja avustukset: palkkatuki		25 300
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Henkilöstökulut		
	- Palkankorotukset	2 028 700	
	- Uudet vakanssit ja vakanssimuutokset	549 200	
	- Nuukaan liittyen alkuluokkatoiminnasta luopuminen		48 000
	- Sopeutukset: varhaiskasvatuspalvelut, hallinto- ja talouspalvelut, kirjasto- ja kulttuuripalvelut, liikunta- ja hyvinvointipalvelut		163 000
	- koulunkäynnin ohjaajat 7 kk	127 400	
	- Kolmen vuosiviikkotunnin lisäys perusopetukseen 7 kk	189 000	
	-		
	Palvelujen ostot		
	- Työterveyshuollon kustannukset, siirto konsernipalveluihin		655 900
	- Varhaiskasvatuksen palveluseteli	1 073 900	
	- Kotikuntakorvaukset	176 700	
	- Sisäiset siivous- ja ruokapalvelukustannukset, Aleksia		76 800
	- Muut sisäiset palvelut (sis. ICT)	48 700	
	- Koulukuljetukset		515 000
	- Työllisyysalue	330 000	
	Avustukset		
	- Kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen sekä niiden kuntalisien ja muiden lakisääteisten avustusten kulut		108 500
	- työttömyysturvan kuntaosuus	250 000	
	-		
	Muut kulut		
	- Sisäiset vuokrat	1 640 000	

Toiminnan kuvaus

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala tuottaa kuntalaisten hyvinvointia edistäviä ja monipuolisia varhaiskasvatus-, koulutus-, nuoriso-, liikunta-, kirjasto- ja kulttuuripalveluja sekä kotoutumisen ja vapaaehtoisia työllistämiseen liittyviä palveluja. Toimialan palvelut tuotetaan siellä

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Hyvinvoinnin näkökulma korostuu entistä enemmän sivistys- ja hyvinvointitoimialan toiminnan kehittämisessä. Toimialan palvelut tukevat ennalta ehkäisevää toimintaa ja kuntalaisten hyvinvointia. Edellisen kuntastrategiaan pohjautuva sivistys- ja hyvinvointipalvelujen kehittämissuunnitelma ohjaa toimialan palvelujen kehittämistä uuden kuntastrategian rinnalla.

Laadultaan riittävän hyvät varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut sekä vapaa-ajan palvelut tulee säilyttää. Lapsille ja nuorille tulee mahdollistaa tarvitsemansa tuen saanti sinne, missä lapset ja nuoret ovat.

Ikäihmisten määrä kasvaa Nurmijärvellä. Heille suunnatuja hyvinvointia tukevia palveluja tulee kehittää terveyden ja toimintakyvyn säilymiseksi. Ikäihmisiin kohdistuvat hankkeet kokoavat yhteen eri toimijat tuottamaan heille suunnattua toimintaa ja palveluja.

Toimintaympäristössä on tapahtumassa seuraavia muutoksia:

- Kuntatalous tiukentuu ja vähenevät valtionavustukset vaikuttavat tulevaisuudessa toimialan palvelujen järjestämiseen. Lakisääteisyys tulee korostumaan palvelujen järjestämisessä
- Hyvinvointialueen talouden tiukentuminen asettaa lisää velvoitteita peruspalveluissa tehtävään työhön ja toimivien yhdyspintojen kehittämiseen
- Ilmastokriisin vaikuttaa nuoriin ja lapsiin. Miten voidaan vastata ilmiöihin, jotka tulevat ilmaston lämpenemisestä.
- Ympäristökasvatuksen merkityksen korostuu
- Nuorten hyvinvoinnissa tapahtuu polarisoitumista, yhä useampi nuori voi entistä paremmin, mutta pahoinvoivat nuoret voivat aiempaa huonommin
- Osa lapsista ja nuorista liikkuu liian vähän
- Tekoäly tulee vaikuttamaan toimintaan ja sitä hyödynnetään palveluissa ja opetuksessa
- Työllisyysalueen maksut kasvavat. Työpaikkojen määrän pienuus vaikuttaa työllistymiseen. Nuoret eivät saa helposti ensimmäistä työpaikkaansa. Työtömyysturvan kuntaosuus ns. "sakkomaksu" kasvaa

missä eri-ikäiset kuntalaiset ovat. Sivistys- ja hyvinvointitoimiala mahdollistaa kuntalaisille oppimisen, sivistymisen, harrastamisen ja elinikäisen kasvun. Sivistys- ja hyvinvointitoimialan tehtävänä on myös kuntatasoisen hyvinvointityön koordinointi.

- Valtio pienentää kotoutumisesta maksettavia korvauksia, kuntien mahdollisuus tukea kotoutumista heikkenee
- Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen siirtyy kunnille
- Varhaiskasvatukseen ja koulutukseen liittyvässä lainsäädännössä tapahtuvat muutokset: esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen kokonaisuudistus, lukiokoulutuksessa muutokset opiskelun tukeen sekä varhaiskasvatuksessa palveluseteliin liittyvät lakimuutokset vaikuttavat toimintaan
- Valtion erillisavustusten määrä ja maksettavat avustukset pienenevät
- Oppimistulosten heikentyvät
- Suomalaisten lukutaito heikkenee, huomiota tulee kiinnittää monilukutaitoon ja lukemisen edistämiseen
- Oppilaita ja opiskelijoita tuetaan opetukseen sitomattoman henkilöstön (kouluvalmentajien ja koulunuorisotyöntekijöiden) avulla kouluissa ja oppilaitoksissa.
- Lasten ja nuorten vapaa-ajan toimintoja tuetaan Suomen harrastamisen mallin kautta entistä vahvemmin kolmannen sektorin toimijoiden kanssa
- Kuntalaisten vapaa-ajan toiminnassa on tapahtunut muutoksia. Vapaa-ajan palveluiden tulee vastata tähän muutokseen palveluiden järjestämisessä.
- Kulttuurin, taiteen ja liikunnan palveluja tulee laajempi hyödyntää ennaltaehkäisevissä palveluina. Liikuntapalvelujen palvelutuotanto keskitetään hyvinvointialueen ja kunnan väliselle yhdyspinnalle.
- Lasten ja nuorten määrissä tapahtuvien muutokset sekä syntyvyyden aleneminen vaikuttaa palveluverkon kehittämiseen kunnan eri taajamissa ja maaseutualueilla. Uusien asuinalueiden vaikutus on huomioitava palvelutarpeeseen.
- Varhaiskasvatuspalveluissa osallistumisaste on noussut erityisesti alle 3-vuotiaiden kohdalla. Tästä tulee haasteita varhaiskasvatuspaikkojen riittävyydessä.
- Maahanmuuttajataustaisten kuntalaisten määrän kasvaa ja vaikuttaa heille kohdennettuihin palveluihin esim. kieli – ja kulttuuriopetus varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa
- Haasteet kelpoisen henkilöstön saamisessa erityisesti varhaiskasvatusopettajien ja erityisopettajien kohdalla vaikeuttaa rekrytointeja

- Päiväkotien ja koulujen huonokuntoiset kiinteistöt haastavat toiminnan järjestämistä. Joudutaan siirtymään väistötiloihin ja uusien kiinteistöjen saaminen on hidasta
- Ikäihmisten määrä lisääntyy. Eri toimijoiden ikäihmiselle suunnattujen palveluja tulee yhteensovittaa

ja ikäihmisille suunnatun kohtaamispaikkatoimintaa tulee kehittää edelleen eri taajamissa

- Vammaisia tulee huomioida entistä paremmin palveluiden järjestämisessä ja esteettömän ympäristön rakentamisessa uusissa koulu- ja päiväkotikiinteistöissä

Henkilöstösuunnitelma

Uusi henkilöstö:

Kotoutumisohjaaja, määräaikainen kotoutumis- ja työllisyyspalveluihin ajalle 2.3.- 31.12.2026

Erityisopetuksen opettaja, 5 vakanssia koulutuspalveluihin 1.1.2026 alkaen, oppimisen tuen uudistus

Erityisluokanopettaja, 5 vakanssia koulutuspalveluihin 1.1.2026 alkaen, oppimisen tuen uudistus

Kieli- ja kulttuuriopettaja, 2 vakanssia koulutuspalveluihin 1.8.2026 alkaen, ei määrärahaikutusta

Konsultoiva erityisopettaja koulutuspalveluihin 1.8.2026 alkaen, ei määrärahaikutusta

Kouluvalmentaja koulutuspalveluihin 1.8.2026 alkaen Nurmijärven lukioon ja Kivenpuiston kouluun, ei määrärahaikutusta

Kohtaamispaikan ohjaaja liikunta- ja hyvinvointipalveluihin 1.1.2026 alkaen, ei määrärahaikutusta

Varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitaja, 4 vakanssia varhaiskasvatuspalveluihin 1.1.2026 alkaen, oppimisen tuen uudistus

Laaja-alainen varhaiskasvatuksen erityisopettaja varhaiskasvatuspalveluihin 1.1.2026 alkaen, oppimisen tuen uudistus

Varhaiskasvatuksen sosionomi, 10 vakanssia varhaiskasvatuspalveluihin 1.1.2026 alkaen varhaiskasvatuslain mukaisten kelpoisuuksien saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Lakkautetaan vastaava määrä lastenhoitajan vakansseja.

Vakanssimuutokset

Kirjastovirkailijan vakanssin muuttaminen kirjastonhoitajaksi kirjasto- ja kulttuuripalveluissa 1.1.2026 alkaen

Lakkautettavat vakanssit:

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, 3 vakanssia varhaiskasvatuspalveluissa 1.8.2026 alkaen Nuuka-toimenpiteiden mukaisesti alkuluokkatoiminnan päättymiseen liittyen.

Perhepäivähoitajan vakanssi varhaiskasvatuspalveluissa 1.1.2026 alkaen

Palveluverkkosuunnitelman ja palvelutuotanto-ohjelman toteutuminen talousarviossa

Palveluverkkosuunnitelma

Palveluverkkoa kehitettäessä huomioidaan muutokset lasten ja nuorten määrässä, tilojen kunto ja uusien asuinalueiden avaaminen. Syksyllä 2025 valmistuu Rajamäen ja Kirkonkylän palveluverkkosuunnitelmat ja vuonna 2026 valmistellaan Klaukkalan palveluverkkosuunnitelma. Rullaavassa palveluverkon suunnittelussa arvioidaan palvelujen riittävyys ja niiden sijoittuminen.

Varhaiskasvatuspalvelujen osalta on investointiohjelmassa suunnitelma, miten korvataan huonokuntoiset

kiinteistöt ja millä aikataululla. Investointiohjelmassa on myös suunnitelma korjattavista päiväkodeista. Investointiohjelman valmistelussa on varhaiskasvatuspalvelujen osalta huomioitu valtuuston hyväksymät kriteerit palveluverkon suunnitteluun. Palveluverkkosuunnitelma täsmentyy varhaiskasvatuspalvelujen osalta laadittaessa alueellisia palveluverkkosuunnitelmia. Klaukkalan alueelle Lintumetsään vuokramallilla päiväkotikoulurakennus Kaikumetsä syksyllä 2025.

Rajamäen kampus valmistui kesällä 2025. Rajamäen kampuksen toinen vaihe rakentaminen täsmentyy valmisteltaessa Rajamäen alueen palveluverkkosuunnitelmaa. Klaukkalan minipalveluverkkosuunnitelmassa hyväksytyjen hankesuunnitelmien mukaisesti on jatkettu Urheilupuiston koulun hankkeen suunnittelua. Viirinlaakson päiväkotikoulun suunnittelu käynnistyy vuoden

Palvelutuotanto-ohjelma

Palvelutuotanto-ohjelman korvautuu syksyn aikana valmistutavalla Suunta-palvelusuunnitelmalla. Palvelusuunnitelmassa tarkastellaan palveluja ja tehdään niihin liittyviä linjauksia. Palvelussuunnitelma sisältää myös palveluverkon arviointia.

2025 lopussa. Kirkonkylässä on hyväksytty NYK:n ja Nurmijärven lukion hankesuunnitelma. Varsinainen suunnittelu käynnistyy kaavamuutoksen jälkeen.

.

Hallinto- ja talouspalvelut

	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Toimintatuotot	493 225	192 740	367 070	241 350	241 350	241 350
Toimintakulut	-1 244 867	-8 864 382	-8 864 382	-1 631 110	-1 663 310	-1 692 110
Toimintakate	-751 642	-8 671 642	-8 497 312	-1 389 760	-1 421 960	-1 450 760
Toimintakate/asukas	-17	-190	-187	-30	-31	-31

	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
HTV 1						
Yhteensä	16	15	12	15	15	15

Kunnan muut työllisyyspalvelut

	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	0	-7 848 500	-7 848 500	-7 848 500
Toimintakate	0	0	0	-7 848 500	-7 848 500	-7 848 500
Toimintakate/asukas	0	0	0	-171	-171	-169

	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
HTV 1						
Yhteensä	0	0	0	0	0	0

Olennaiset muutokset vuonna 2026 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuihin TA2025-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Kuntakorvaukset (kotoutumispalvelut)	65 000	
	Palkkatuki (kotoutumis- ja työllisyyspalvelut)		15 300
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Palkankorotukset	25 300	
	Henkilöstökulut: sopeutukset		100 000
	Toimialan yhteiset koulutukset	15 000	
	Tulkkauspalvelut	10 000	
	Sisäiset vuokrat	23 800	

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto- ja talouspalvelujen tulosalueen hallinto- ja talouspalvelujen yksikkö tuottaa tukipalveluja toimialan muille tulosalueille. Yksikön asiantuntijat tarjoavat erilaisia tukipalveluja sivistys- ja hyvinvointitoimialalle.

Hallinto- ja talouspalvelujen tulosalueeseen on kuulunut vuoden 2023 alusta alkaen kotoutumispalvelujen yksikkö. Vuoden 2025 alusta Konsernipalveluiden elinvoimapalveluista siirrettiin 1.1.2025 alkaen aikuisiin liitty-

vät kuntaan jääneet työllisyysasiat hallinto- ja talouspalvelujen tulosalueen alle, ja muodostettiin kotoutumis- ja työllisyyspalveluiden yksikkö. Kotoutumispalvelut tarjoaa ohjaus- ja neuvontapalvelua kunnan kaikille maahanmuuttajille tuloperusteesta riippumatta Koto-infon neuvontapisteessä. Lisäksi kansainvälistä suojelua saaville ja heidän perheenjäsenilleen muodostuu asiakkuus kotoutumispalveluun kotoutumisajalle. Kotoutumispalveluissa palvellaan myös kunnassa asuvia ukrainalaisia.

Tulosalueen toiminnan painopistealueet

Hallinto- ja talouspalvelut

Hallinto- ja talouspalvelujen yksikön tehtäviä ovat erilaiset toimialan koordinoitavat: investoinnit, hankinnat, talousarviovalmistelu ja talousraportointi sekä tieto- ja viestintätekniologia. Tehtäväalueeseen kuuluvat myös koulukuljetukset, oppilashallintojärjestelmän ylläpito ja koordinointi sekä johdon tukitehtävät kaikille tulosalueille.

Kotoutumis- ja työllisyyspalvelut

Kotoutumis- ja työllisyyspalvelujen yksikköön on keskitetty yhteistyö ja yhdyspintatyö Keski-Uudenmaan TE-palvelujen kanssa. Kotoutumispalvelun yhteydessä Klaukkalassa on työllisyysasiantuntijoilla mahdollisuus jalkautua samaan toimipisteeseen tapaamaan asiakkaita ajanvarauksella. Yhteistyötä tehdään työllisyyden edistämiseksi myös muiden toimijoiden ja kunnan elinkeinopalvelujen kanssa. Kotoutumis- ja työllisyyspalvelussa ei ole työllisyyden edistämiseen suoraa asiakastyötä tekevää henkilökuntaa. Kunta pilotoi vuonna 2025 työvalmennuspalvelun hankintaa ostopalveluna. Kunnalla on mahdollisuus pilotin jälkeen kilpailuttaa vapaaehtoisia työvalmennuspalveluja vuodelle 2026.

Nurmijärven vieraskielisen väestön määrä jatkaa tasaista kasvuaan ollen hieman alle 9 % väestöstä. Kuntaan muutetaan monista eri syistä. Työperäinen maahanmuutto on Nurmijärven kunnassa yleisin kuntaan muuttamisen syy. Keski-Uudenmaan TE-palvelut tarjoaa lain mukaisia palveluja kotoutuja-asiakkaille, jotka ovat ilmoittautuneet TE-palveluihin. Kunta tekee kotoutumislain mukaisia palvelutarpeen arviointeja ja kotoutumissuunnitelmia työvoiman ulkopuolella oleville ja ohjaa heitä kotoutumista edistävään toimintaan.

Tilapäiseen suojeluun perustuvia oleskelulupia on päätetty jatkaa 4.3.2026 saakka. Nurmijärvellä vastaanotetaan vuonna 2025 valtuuston päätöksen mukaisesti 10–

Hallinto- ja talouspalvelujen yksikkö vastaa myös toimialan kahden lautakunnan, sivistyslautakunnan ja hyvinvointilautakunnan, hallinnollisista valmistelu-, toimeenpano- ja sihteeritehtävistä.

15 kiintiöpakolaista. Kotoutumispalvelua ja matalan kynnyksen neuvontaa kaikille vieraskielisille toteutetaan usein verkostoyhteistyönä eri toimijoiden kanssa. Kotoutuja-asiakkaat saavat ohjausta ja neuvontaa eri asioissa, elämänhallinnan tukea sekä tukea kotoutumisprosessiansa sujumiseksi.

Keski-Uudellamaalla jatkaa vuonna 2026 kuntien yhteinen koordinoiva palveluneuvoja. Yhteiset maspa.fi -neuvontasivut kokoavat tietoa vieraskielisille ja kotoutujille suunnatuista palveluista.

Toiminnan painopistealueet

- Yhteistyön sekä yhteisen palvelujen koordinoimisen ja suunnittelun jatkaminen työllisyysalueen kanssa eri asiakassegmenttien palvelujen sujuvoittamiseksi.
- Tilapäistä suojelua saavien kuntalaisten palvelujen koordinointi ja yhteensovittaminen yhdyspintatyöskentelynä.
- Vapaaehtoisten työvalmennuspalvelujen kilpailuttaminen ja hankinta vuodelle 2026

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2024	TPE2025	TA2026
Hallinto- ja talouspalvelut			
Hallinto- ja talouspalvelut			
Henkilöstömäärä/HTV1	10	10	10
Kotoutumis- ja työllisyyspalvelut			
Henkilöstömäärä/HTV1	5	5	5
Ely-keskuksen korvauksen piirissä olevien henkilöiden määrä keskimäärin/kk	145	170	130
Asiakaskontaktien määrä	1 893	1 850	1 600

Koulutuspalvelut

	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Toimintatuotot	1 895 823	1 853 800	1 853 800	1 693 090	1 693 090	1 693 090
Toimintakulut	-65 074 740	-65 573 320	-65 573 320	-66 987 120	-67 843 020	-68 815 720
Toimintakate	-63 178 917	-63 719 520	-63 719 520	-65 294 030	-66 149 930	-67 122 630
Toimintakate/asukas	-1 403	-1 399	-1 399	-1 421	-1 440	-1 444
HTV 1	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Yhteensä	630	627	645	646	646	646

Olennaiset muutokset vuonna 2026 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuihin TA2025-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Kelan korvaus työterveyshuollosta, siirto konserni-palveluihin		130 700
	Muut toimintatuotot (vakuutuskorvauksen poisto)		30 000
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	1.8.2025 alkaen perustettujen kymmenen 25-tuntisen koulunkäynnin ohjaajan vakanssin palkkakustannukset 7 kk:lta	127 400	
	1.8.2025 alkaen perusopetukseen tulleiden kolmen vuosiviikkotunnin kustannukset 7 kk:lta	189 000	
	Oppimisen tuen muutosten edellyttämien 10 erityisopetuksen opettajan palkkakustannukset 1.1.2026 alkaen (huomioitu valtuuston vuodelle 2025 myöntämä 210 000 euron lisämääräraha) kalustonhoitaja	330 000	39 000
	Oppilaskuljetuskustannusten pieneneminen		500 000
	Kotikuntakorvaukset	176 700	
	Palkankorotukset	1 154 900	
	Työterveyshuollon kustannukset, siirto konsernipalveluihin		269 600
	Sisäiset siivous- ja ruokapalvelukustannukset, Aleksia		337 600
	Muut sisäiset palvelut (sis. ICT)	41 300	
	Sisäiset vuokrat	645 200	

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Koulutuspalvelut vastaa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Sen tehtäviin kuuluu myös vapaan sivistystyön edistäminen. Palvelut tuotetaan laadukkaasti ja kustannustietoisesti.

Koulutuspalveluiden lukuvuosien 2024–2027 strategiseksi suunnaksi eli keihäänkärjeksi on valittu hyvinvointi. Tavoitteena on näiden kolmen lukuvuoden aikana rakentaa ja kehittää lasten ja nuorten hyvinvointia

edistävä toimintakulttuuri, jolla lisätään oppilaiden kouluihityvyyttä, parannetaan oppimistuloksia ja ehkäistään koulupoissaoloja sekä syrjäytymistä. Tulosalueella määritellyn strategisen suunnan avulla johdetaan tulosalueen yksiköt kohdentamaan omat yksikkökohtaiset tavoitteensa hyvinvointi-keihäänkärjen mukaiseksi.

Oppimisen tuen uudistus astui voimaan 1.8.2025. Aikaisempi kolmiportainen tuki korvattiin ryhmäkohtaisilla

tukimuodoilla ja oppilaskohtaisilla tukitoimilla. Opetuksen järjestäjän tulee lukuvuosittain varata ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamiseen yhteensä vähintään 0,122 h/oppilas/vk. Jotta uudistukseen sisältyvät ryhmäkohtaiset tukimuodot voidaan toteuttaa perusopetuslain edellyttämällä tavalla, lukuvuosittaiseen tuntikehykseen sisältyvän oppimisen tuen resurssin lisäksi tarvitaan 248,47 vuosiviikkotuntia lisää. Tämä edellyttää kymmenen uuden erityisopetuksen opettajan viran perustamista, joita esitetään henkilöstösuunnitelmaan 1.1.2026 alkaen.

Lisäksi henkilöstösuunnitelmaan esitetään konsultoivan erityisopettajan ja kahden kieli- ja kulttuuriopettajan viran sekä kouluvalmentajan toimen perustamista 1.8.2026 alkaen. Näiden vakanssien perustamisella ei ole määräraha vaikutuksia. Konsultoivan erityisopettajan sekä kahden kieli- ja kulttuuriopettajan virkojen edellyttämät tunnit katetaan perusopetuksen tuntikehyksestä. Kouluvalmentajan palkkakustannukset katetaan Kallio- maan sairaalakoulusta ostetun alueellisen vaativan erityisopetuksen konsultoinnin päättymisestä säästyvillä määrärahoilla.

Oppimisen tuen uudistuksen yhteydessä tarkastellaan kuntatasoisia oppimisen tuen rakenteita ja tuen järjestämisen tapoja. Tarkastelulla voi olla vaikutusta erityisluokkien määrään ja/tai sijoittumiseen.

Koulutuspalveluiden palveluverkko uudistuu tulevina vuosina, kun investointiohjelmaan sisältyvät koulurakennushankkeet lähtevät toteutumaan. Seitsemän veljoksen koulun uudisrakennus otettiin käyttöön lukuvuoden 2025–2026 alussa. Yläkoululaisten lisäksi rakennuksessa opiskelevat Rajamäen koulun 6. luokkien oppilaat. Lepsämän koulun Lintumetsän toimipiste ja Lepsämän päiväkotiki saavat uudet, yhteiset tilat, kun Kaikumetsäksi nimetty päiväkotiki-koulu otetaan käyttöön lokakuussa 2025. Vuonna 2026 käynnistyy Urheilupuiston koulun uuden koulurakennuksen rakentaminen.

Toiminnan painopistealueet

- Oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilökunnan hyvinvoinnin tukeminen
- Oppimisen tuen uudistuksen kehittäminen ja jalkauttaminen
- Oppilaaksi ottamisen periaatteiden kehittäminen
- Esiopetuksen ja perusopetuksen tiivistetyn yhteistyön edelleen kehittäminen
- Hyvää liikkeellä kokonaisuuden kehittäminen
- Lukiokoulutuksen kehittäminen

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2024	TPE2025	TA2026
Koulutuspalvelut			
Perusopetuksen oppilasmäärä	5 605	5 472	5 472
Lukiokoulutuksen opiskelijamäärä	321	315	315
Henkilöstömäärä/HTV1	634	631	646
Koulukuljetusten menot*	3 102 962	3 443 540	3 128 540
Koulukuljetusetuusoppilaiden lkm. 20.9.**	1 360	1 330	1 290

* Luvut sisältävät myös varhaiskasvatukseen kirjatut esiopetuksen kuljetuskulut

** Uusi tunnusluku, toteuma 2024

Koulutuksen ja varhaiskasvatuksen erillisavustukset

	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Toimintatuotot	1 711 978	982 000	982 000	982 000	982 000	982 000
Toimintakulut	-2 103 997	-1 362 000	-1 362 000	-1 362 000	-1 362 000	-1 362 000
Toimintakate	-392 019	-380 000	-380 000	-380 000	-380 000	-380 000
Toimintakate/asukas	-9	-8	-8	-8	-8	-8
HTV 1	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Yhteensä	45	36	32	30	30	30

Vuonna 2026 koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluissa jatkuvat seuraavat, vuonna 2025 tai sitä aikaisemmin alkaneet valtion erityisavustukset:

Tasan varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus 2024–2027	576 000 €
Nurmijärvi harrastaa vol.6	80 000 €
Hyvää liikkeellä 2	92 000 €

Sen lisäksi tulosalueeseen on liitetty nuorisopalvelujen hanke:
Koulunuorisotyö nuoren osallisuuden ja toimijuuden tukena 80 000 €

Varhaiskasvatuspalvelut

	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Toimintatuotot	2 162 297	1 983 540	2 023 540	1 807 600	1 807 600	1 807 600
Toimintakulut	-40 609 741	-41 778 610	-41 913 610	-44 489 570	-45 399 770	-46 288 170
Toimintakate	-38 447 444	-39 795 070	-39 890 070	-42 681 970	-43 592 170	-44 480 570
Toimintakate/asukas	-854	-874	-876	-929	-949	-957

HTV 1	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Yhteensä	558	565	553	560	558	558

Olennaiset muutokset vuonna 2026 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuihin TA2025-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut		15 000
	Kelan korvaus työterveyshuollosta, siirto konserni-palveluihin		160 900
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Henkilöstökulut		
	Varhaiskasvatuslain mukaiset vakanssimuutokset (10) 1.8.2026 alkaen	34 000	
	Oppimisen tuen uudistuksen edellyttämän esiopetukseseen lisäävän henkilöstön kulut (neljä varhais-ryityiskasvatuksen lastenhoitajaa ja yksi laaja-alainen varhaiskasvatuksen erityisopettaja) 1.1.2026 alkaen	206 400	
	Alkuluokkatoiminnan päättymisen myötä varhaiskasvatuksen lastenhoitajien vakanssien (3) lakkauttaminen 1.8.2026 alkaen (NUUKA)		48 000
	Perhepäivähoitajan toimen lakkauttaminen 1.1.2026 alkaen		33 000
	Palkankorotukset	750 500	
	Vakanssimuutokset 1.8.2025 alkaen	55 000	
	Muut kulut		
	Varhaiskasvatuksen palvelusetelikulujen kasvu indeksikorotuksen sekä lisääntyvän palvelutuotannon takia	1 073 900	
	Työterveyshuollon kustannukset, siirto konsernipalveluihin		346 200
	Kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen sekä niiden kuntalaisien ja muiden lakisääteisten avustusten kulut		108 500
	Sisäiset siivous- ja ruokapalvelukustannukset, Aleksia	267 600	
	Sisäiset vuokrat	810 000	

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatuspalvelut vastaa varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluiden järjestelyistä laadukkaasti ja kustannustietoisesti. Varhaiskasvatusta järjestetään Nurmijärvellä kunnallisena ja yksityisenä varhaiskasvatustoimintana. Varhaiskasvatuksen palveluseteli sekä yksityisen hoidon tuen kuntalisä mahdollistavat perheille tasavertaisen mahdollisuuden hakeutua yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden piiriin. Esiopetusta järjestetään kunnallisena toimintana päiväkotien ja koulujen tiloissa. Varhaiskasvatuspalveluiden vastuualueeseen kuuluu lisäksi lastenhoidon tuet (avustukset): kotihoidon tuki ja sen kuntalisä, yksityisen hoidon tuki ja sen kuntalisä sekä joustava ja osittainen hoitoraha.

Lasten varhaiskasvatukseen osallistumisen asteen nousu on Nurmijärvellä jatkanut kasvuaan edellisten vuosien tapaan. Nurmijärvellä varhaiskasvatuspaikkojen täyttymisessä on korostunut alle 3-vuotiaiden lasten määrän lisääntyminen. Varhaiskasvatuspaikkojen määrän tarpeen ennakoimisen tekee haasteelliseksi perheiden oikeus valita lapsen varhaiskasvatuksen osallistumisen aloittamisen ajankohta.

Yksityisten palvelutuottajien osuus kunnan varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisessä on viime vuosina nousut merkittävästi. Yksityisten palvelutuottajien määrällinen osuus alle 5 – vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämisestä Nurmijärvellä oli 33 % toukokuussa 2025. Suunnitelmien mukaisesti Vanhan-Klaukan alueelle on otettu käyttöön 1.8.2025 alkaen Pilke Hehkon 5-ryhmäinen laajennusosa, jonka myötä yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palveluista edelleen nousee. Palvelusetelimenojen arvioidaan kasvavan edelleen merkittävästi vuoden 2026 aikana lisääntyvästä yksityisestä varhaiskasvatuksen palvelutuotannosta sekä indeksitar- kistuksesta johtuen.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisen laajamittaisena haasteena ovat sisäilmaan liittyvät ongelmat useissa päiväkoti- ja esiopetustiloissa. Hyvän yhteistyössä Tilakeskuksen kanssa on pyritty mahdollisimman varhaisessa vaiheessa lähteä ratkomaan tilahaasteita korjaussuunnitelmilla sekä tarvittavin osin uusien tilojen valmistelulla. Vuoden 2026 aikana uusissa turvallisissa ja terveellisissä tiloissa tulevat toimimaan Kirkonkylän alueella Maaniitun ja Sorvankaaren päiväkotien ryhmät, Lepsämän päiväkoti- ja esiopetusryhmät sekä Klaukkan alueella Suopolun ja Riihipuiston päiväkotien ryhmät ja Klaukkalan esiopetus ja varhaiskasvatus – toimipaikan ryhmät.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaisesti varhaiskasvatuksen opettajien ja / tai varhaiskasvatuksen sosionomien määrää tulee lisätä niin, että vuonna 2030 päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Henkilöstösuunnitelmassa esitetään 1.8.2026 alkaen kymmenen (10) nykyisen varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssin lakkauttamista ja avaamista varhaiskasvatuksen sosionomin vakansseina.

Perusopetuslain mukainen oppimisen tuen uudistus astui voimaan 1.8.2025, jolloin myös esiopetuksessa olevien lasten osalta aikaisempi kolmiportainen tuki korvattiin ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla ja lapsikohtaisilla tukitoimilla. Jotta uudistukseen sisältyvät ryhmäkohtaiset tukimuodot voidaan toteuttaa perusopetuslain edellyttämällä tavalla, tulee esiopetuksessa annettavan tuen järjestämisen toteuttamiseksi lisätä henkilöstöresurssia. Tämä edellyttää Nurmijärvellä neljän uuden varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajan ja yhden laaja-alaisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimen perustamista 1.1.2026 alkaen.

Vuodelle 2026 on kirjattu Nuuka-säästöjä varhaiskasvatuspalveluiden osalta. Alkuluokkatoiminnan lopullisen päättymisen myötä vähennetään 1.8.2026 alkaen kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssia. Lisäksi säästövapaista kertyy säästöä vuodelle 2026 yhteensä 157 100 euroa. Lisäksi vuodelle 2026 esitetään lakkauttavaksi yksi perhepäivähoitajan toimi 1.1.2026 alkaen.

Lasten kotihoidon tuen kulut ovat edelleen vähentyneet. 1.3.2025 alkaen muuttuneiden kotihoidon tuen kuntalisen ehtojen muutoksen myötä arvioidaan vuodelle 2026 kulujen nousevan kuntalisen osalta 143 500 euroa. Kokonaisuudessaan Kelan kautta maksettavien avustusten arvioidaan kuitenkin vähentyvän.

Toiminnan painopistealueet

- Henkilöstön työolosuhteiden ja -hyvinvoinnin vahvistaminen
- Varhaiskasvatuksen laadun, laadunhallinnan sekä arvioinnin kehittäminen
- Oppimisen tuen uudistuksen kehittäminen ja jalkauttaminen esiopetuksessa
- Esiopetuksen ja perusopetuksen tiivistetyn yhteistyön edelleen kehittäminen

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2024	TPE2025	TA2026
Varhaiskasvatuspalvelut			
Henkilöstömäärä/HTV1 kunnallinen varhaiskasvatus	565,7	553	560
Esiopetusikäisten lasten lukumäärä	478	535	505
Kunnalliseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten lukumäärä	1 718	1 705	1 720
Palvelusetelillä järjestettyyn varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten lukumäärä	651	740	740
Yksityisen hoidon tuella varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten lukumäärä	32	38	35
Kunnallisten päiväkotiyksiköiden lukumäärä	26	25	25
Yksityisten päiväkotien lukumäärä	10	11	11

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Toimintatuotot	195 509	174 330	174 330	168 070	168 070	168 070
Toimintakulut	-3 757 397	-3 969 710	-3 969 710	-3 931 610	-3 996 910	-4 088 510
Toimintakate	-3 561 888	-3 795 380	-3 795 380	-3 763 540	-3 828 840	-3 920 440
Toimintakate/asukas	-79	-83	-83	-82	-83	-84
HTV 1	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Yhteensä	46	46	42	43	43	43

Olennaiset muutokset vuonna 2026 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuun TA2025-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Kelan korvaus työterveyshuollosta, siirto konsernipalveluihin		6 300
Menot			
	Palkankorotukset	63 600	
	Henkilöstökulut, sopeutukset		30 000
	Työterveyshuollon kustannukset, siirto konsernipalveluihin		21 000
	ICT-palvelut	25 000	
	Sisäiset siivouskustannukset, Aleksia		5 900
	Muut sisäiset palvelut (sis. ICT)	3 200	
	Sisäiset vuokrat		88 300

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Nurmijärven kunnan "Kulttuuri-, matkailu- ja tapahtumaohjelma" hyväksyttiin kesäkuussa 2023, ja se linjaa kirjasto- ja kulttuuripalvelujen toimintaa vuoteen 2030 asti. Myös matkailu- ja tapahtumaohjelmissa on tulosaluetta koskevia tavoitteita, joiden toteutumista edistetään seuraavien vuosien aikana.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen tulosalue koostuu kolmesta yksiköstä: kirjastosta, kulttuuripalveluista ja museosta.

Kirjaston tehtävänä on kirjasto- ja tietopalvelujen järjestäminen. Kirjasto tukee elinikäistä oppimista ja kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia tietojen ja taitojen kehittämiseen tarjoamalla asiakkaille monipuoliset ja uudistuvat kokoelmat. Kirjaston

tehtävänä on myös tukea demokratiaa ja sananvapautta. Kirjasto järjestää kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetusta sekä tukee osallisuutta järjestämällä maksutonta toimintaa ja tapahtumia.

Kirjasto aktivoi ja osallistaa yhdistyksiä ja kuntalaisia järjestämään tapahtumia ja toimintaa kirjaston tiloissa ja tukee näin osaltaan yhteisöllisyyttä. Kirjasto tarjoaa tilat ja osallistuu tiedottamiseen omissa kanavissaan.

Kirjastojen pedagogista toimintaa kehitetään jatkuvasti. Lukutaitotyöhön panostetaan kaikissa ikäryhmissä. Kirjasto toimii myös digituen antajana ja medialukutaidon edistäjänä. Taito lukea erilaisia tekstejä ja ymmärtää lukemaansa sekä erottaa oikea tieto väärästä on sujuvan arjen edellytys. Lukutaidottomuus eri muodoissaan yleistyy koko ajan.

Kirjastolla on toimivat tilat kirkonkylällä ja Klaukkalassa. Rajamäen kirjasto saa toivottavasti uudet tilat viimeistään Rajamäen kampuksen II -vaiheen rakennuttuessa. Kirjastoauto Oiva täytti 10 vuotta. Kirjastoauton merkitys Nurmijärvellä on suuri nimenomaan lasten ja nuorten lukuinnon ja -taidon kasvattajana. Oivalla on vielä useampi toimintavuosi jäljellä, mutta korjauksiin menee koko ajan enemmän rahaa.

Kirjasto aloittaa maahanmuuttajille suunnattujen palvelujen kehittämisen yhdessä kokoutumispalvelujen kanssa. Kirjaston voi tukea maahanmuuttajia arjessa mm. tarjoamalla maksuttoman asiointimahdollisuuden tietokoneilla, antamalla digitukea ja tukemalla suomen kielen opinnoissa.

Uuden kirjastojärjestelmän hankintaan on varattu vuodelle 2026 määräraha. Nykyistä kirjastojärjestelmä on puutteellinen ja vaikeuttaa jokapäiväistä työtä. Lähivuosina siirrytään kuvailussa uuteen formaattiin, jota nykyinen järjestelmä ei tue.

Kulttuuripalvelujen tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä. Kulttuuripalvelut järjestää tapahtumia ja näyttelyitä, vastaa kunnan taidekokoelmasta ja koordinoi kulttuuriavustusten jakamista. Lisäksi kulttuuripalvelut tekee yhteistyötä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa, sekä välittää tietoa kulttuuritapahtumista- ja harrastuksista Nurmijärvellä.

Monikkosalin tapahtumissa jatketaan siirtymistä omista tuotannoista yhteistuotantoihin ns. kaupallisten tapahtumien kohdalla. Taidemusiikin konserttien järjestämisessä pyritään aloittamaan yhteistyö kunnassa toimivien musiikin alan toimijoiden kanssa.

Kunnan taidehankinnat tehdään pääasiassa rakennushankkeiden ja perusparannushankkeiden yhteydessä. Tulevina vuosina kulttuuripalvelut valmistelee Urheilupuiston koulun taidehankintaa osana rakennushanketta.

Kulttuuripalvelut toimii pitkäjänteisesti Taaborinvuoren ja Monikkosalin tunnettuuden ja vetovoiman lisäämiseksi. Taaborinvuorta kehitetään yhteistyössä museon ja tapahtumajärjestäjien kanssa vastaamaan entistä paremmin matkailijoiden ja muiden tapahtumakävijöiden tarpeita. Väestön ikääntyessä alueen saavutettavuuteen liittyvät haasteet ovat nousseet esille aikaisempaa useammin. Taaborinvuoren fasilitteja kehitetään esteettömämpään suuntaan.

Museon perustehtävänä on kerätä, tallentaa, tutkia ja esitellä Nurmijärven menneisyyteen liittyvää materiaalia. Museo toimii kunnassa asiantuntijana kulttuuriperintöalaan liittyvissä kysymyksissä ja tehtävissä. Museo tekee yleisötyötä ja toteuttaa kulttuurikasvatusta, jonka tavoitteena on vahvistaa lähiympäristön ja paikallishistorian tuntemusta.

Aineistojen digitointi ja esille saattaminen on museoissa entistä tärkeämpi väylä jakaa tietoa kulttuuriperinnöstä. Digitaalisuuden avulla pyritään edistämään saavutettavuutta, vuorovaikutusta ja tasa-arvoa. Nurmijärven museossa kokoelmien suunnitelmallinen digitointi on tärkeä osa kokoelmatyötä.

Asiakkaiden tarpeet ovat entistä yksilöllisempiä ja palveluilta odotetaan suurempaa valinnanvapautta. Museossa pyritään tuottamaan kohdennettuja sisältöjä eri käyttäjäryhmille, myös museotilojen ulkopuolelle. Tässä käytetään hyväksi digitoituja kokoelmia, verkkoon tuotettuja aineistoja ja vierailuja kouluissa, päiväkodeissa ja ikäihmisten kohtaamispaikoissa.

Museon toiminnassa huomioidaan museon pitkän tähtäimen toimintasuunnitelman ja kulttuuriohjelman linjaukset ja tavoitteet. Tulevien vuosien paino-

pisteitä ovat kokoelmatyöhön liittyvän vapaaehtoistyön kehittäminen sekä museon kokoelmaohjelman ja yleisötyön ohjelman päivittäminen.

Toiminnan painopistealueet

- Kestävän kehityksen huomioinen toiminnassa
- Kirjaston roolin vahvistaminen keskusteleavan demokratian kohtaamispaikkana
- Lukutaitotyön kehittäminen Kansallisen lukutaitostrategian mukaisesti
- Osaamisen suunnitelmallisempi kehittäminen
- Yhteistyön kehittäminen kotoutumis- ja työllisyyspalvelujen kanssa
- Monikkosalin markkinoinnin kehittäminen.
- Taaborinvuoren tapahtuma-alueen markkinoin-

tisuunnitelman tekeminen ja alueen markkinointiin panostaminen.

- Museon valokuvakokoelmatietojen täydentämiseen liittyvän vapaaehtoistoiminnan kehittäminen.
- Museon kokoelmaohjelman ja yleisötyön ohjelman päivittäminen.

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2024	TPE2025	TA2026
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut			
Kirjastojen kävijämäärä	319 692	324 000	325 000
Kävijät kulttuuripalveluiden tapahtumissa ja näyttelyissä	19 020	18 000	17 000
Kävijät museon näyttelyissä ja tapahtumissa	11 746	13 000	13 500
Pedagogiseen toimintaan osallistuneet	9 248	9 200	9 000
Kirjastojen lainaus	715 035	720 000	720 000
Kulttuuriavustuskohteet	26	29	29
Museon digitoidun aineiston määrä	31 651	32 000	32 300
Digitaalisten palveluiden vierailut	714 938	716 000	717 000

Nuorisopalvelut

	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Toimintatuotot	558 094	496 900	496 900	538 500	538 500	538 500
Toimintakulut	-2 969 717	-3 009 490	-3 009 490	-3 071 870	-3 110 370	-3 149 370
Toimintakate	-2 411 623	-2 512 590	-2 512 590	-2 533 370	-2 571 870	-2 610 870
Toimintakate/asukas	-54	-55	-55	-55	-56	-56
	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
HTV 1						
Yhteensä	36	32	33	32	32	32

Olennaiset muutokset vuonna 2026 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuun TA2024-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Myyntituotot: Monikon myytävä vanha laitteisto	7 000	
	Tuet ja avustukset: palkkatuki		10 000
	Tuet ja avustukset: hankkeiden valtionavustukset	50 000	
	Kelan korvaus työterveyshuollosta, siirto konserni-palveluihin		5 400
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Palkankorotukset	40 600	
	Henkilöstökulut: Monikon Mustikka (NUUKA)		5 000
	Työterveyshuollon kustannukset, siirto konsernipal-veluihin		11 200
	Muut toimintakulut: liikkuvan nuorisotyön yksikkö, leasingkulut	12 000	
	Työterveyshuollon kustannukset, siirto konsernipal-veluihin		11 200
	Sisäiset siivouskustannukset, Aleksia		3 000
	Sisäiset vuokrat	24 800	

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Nuorisotyössä keskeistä on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa, tukea nuorten kasvua, itsenäis-tymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista, tukea nuorten harrastamista ja toi-mintaa kansalaisyhteiskunnassa, edistää nuorten yh-denvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutu-mista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisopalveluiden toimintamuodot- ja periaatteet tu-kevat nuorisolain hengen toteuttamista. Nuorisotyössä

painottuvat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen ja monia-lainen yhteistyö.

Nuorisopalveluissa on 3 tulosyksikköä; Monikko, alueel-linen nuorisotyö ja kohdennettu nuorisotyö. Alueelli-seen nuorisotyöhön sisältyvät nuorisotilat, erityisnuori-sotyö, leiri- ja lomatoiminta, nuorisovaltuuston toi-minta, ennalta ehkäisevä päihdetyö, nuorten osallisuus,

digitaalinen nuorisotyö sekä koulunuorisotyö. Kohdennettuun nuorisotyöhön kuuluvat etsivä nuorisotyö, Ohjaamo ja nuorten työpaja sekä oppivelvollisuusikäisten seuranta ja valvontavastuu. Lisäksi nuorisopalvelut vastaa kunnan aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Monialaista yhteistyötä kehitetään niin järjestöjen, kunnan muiden palveluiden kuin palveluntuottajien kanssa yhteiskehittämällä. Palveluiden järjestämistä toteutetaan kouluttamalla vapaaehtoisia muun muassa jalkautuvaan työhön ja nuorten iltoihin. Jalkautuvalla työllä ja kohdennetulla pienryhmätoiminnalla pyritään tavoittamaan erityisesti nuorisotyön palveluja tarvitsevia alle 18-vuotiaita nuoria.

Syksyllä 2024 tehdyn selvityksen ja neuvottelujen pohjalta tehdään päätös Märkiön leirikeskuksesta. Märkiössä on toteutettu muun muassa toimintapäiviä, ryhmätyksiä sekä leiritoimintaa. Monikon monitoimitalossa toimitaan mahdollisen uuden toimintamallin mukaisesti riippuen valtuutettujen päätöksestä.

Nuorisopalveluissa on lisäksi panostettu alle 25-vuotiaiden nuorten ensimmäiseen kesätyömahdollisuuteen kesäsetelin, kunnan kesätyöpaikkojen ja kesäyrittäjäprojektin muodossa. Lisäksi Ohjaamo, etsivä nuorisotyö ja nuorten paja ohjaavat nuoria kohta työ- ja koulutuspolkuja.

Nuorisopalveluissa huomioidaan kunnan strategia ja

erilaiset toimintaa määrittävät ohjelmat. Ohjelmat sisältävät muun muassa ilmastotyöhön sekä yksinäisyyteen, harrastamiseen ja liikkumiseen liittyviä toimenpiteitä, joita toteutetaan toiminnassa. Kestävää kehitystä edistetään ekotukihenkilötoiminnan, teemapäivien ja koulutuksen kautta.

Nuorten pajalla toteutetaan kehittämisprosessin kautta määritellyt toimenpiteet. Etsivässä nuorisotyössä kehitetään pienryhmätoimintaa ja työmenetelmiä sekä panostetaan nuorten aikuisten osallisuuteen. Lisäksi vastataan Uudenmaan etsivän nuorisotyön aluekoordinaatiosta. Koulunuorisotyö jalkautetaan hankkeen tavoitteiden mukaisesti. Koulussa toteutettava nuorisotyö mallinnetaan yhdessä koulutus- sekä liikunta- ja hyvinvointipalveluiden kanssa.

Nuoret tuodaan esille viestinnässä myönteisellä tavalla, ja nuoruus elämänvaiheena nähdään arvokkaana. Nuorisopalvelut nostavat tulevalle talousarviokaudella esille nuoruuteen liittyviä teemoja ja järjestävät tilaisuuksia, joissa on mahdollisuus puhua nuoruuteen liittyvistä ilmiöistä. Nurmijärven nuorisopalvelut on aktiivisesti mukana niin alueellisissa kuin valtakunnallisissa verkostoissa.

Toiminnan painopistealueet

- Kestävän, liikunnallisen ja terveellisen elämäntavan edistäminen
- Koulussa tehtävän nuorisotyön mallintaminen yhteiskehittämällä
- Nuorten työpajan toiminnan kohdentaminen kehittämistavoitteiden mukaisesti
- Monikon monitoimitalo toimii mahdollisesti uudella mallilla
- Osaamisen kehittäminen
- Henkilöstön työhyvinvoinnin vahvistaminen
- Nuoria ja nuorisotyötä tuodaan esille myönteisessä valossa

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2024	TPE2025	TA2026
Nuorisopalvelut			
Iltapäivätoiminta: lasten lkm yhteensä / kunnan omassa toiminnassa (laskentapäivänä)	402/117	315/120	300/100
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	236	240	240
Monikkosali/tilaisuudet/käyntikerrat	159/31 255	200/30 000	165/25 000

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut

	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Toimintatuotot	145 874	172 930	172 930	164 500	164 500	164 500
Toimintakulut	-880 926	-1 082 870	-1 082 870	-1 269 770	-1 279 370	-1 290 570
Toimintakate	-735 052	-909 940	-909 940	-1 105 270	-1 114 870	-1 126 070
Toimintakate/asukas	-16	-20	-20	-24	-24	-24

HTV 1	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	TA 2026	2027	2028
Yhteensä	7	7	7	8	8	8

Olennaiset muutokset vuonna 2026 ja niiden vaikutus menoihin/tuloihin (muutokset verrattuna muutettuun TA2024-lukuihin)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Hankerahoituksen pieneneminen		7 000
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Henkilöstökulut		
	- Palkankorotukset	13 300	
	- sopeutukset		30 000
	Palveluiden ostot (sopeutukset)		20 000
	Sisäiset siivouskustannukset, Aleksia	2 500	
	Sisäiset vuokrat	224 500	

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut koostuvat kahdesta tulosyksiköstä; liikuntapalveluista ja hyvinvoinnin edistämisestä.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut vastaavat kuntalaisille tarjottavien monipuolisten, laadukkaiden, kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnalla tapahtuvien, ennaltaehkäisevien ohjatun liikunta- ja kurssitoiminnan toteuttamisesta. Lisäksi liikuntapalvelut vastaavat liikunta-avustuksien valmistelusta hyvinvointilautakunnalle, koulujen liikuntasalien vuorojen organisoinnista sekä yleisestä kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien kehittämisestä erillishankkeiden

Liikuntapalveluiden toiminnan painopistealueet

Liikuntapalveluiden pääpaino on ennaltaehkäisevässä ja toimintakykyä lisäävässä ohjatussa liikunnassa, joka tapahtuu kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnalla. Liikunnan suunnittelussa ja toteutuksessa tehdään tiivistä yhteistyötä kolmannen sektorin, yksityisten toimijoiden, Nurmijärvi opiston ja hyvinvointialueen kanssa. Toiminta on suunnattu ja kohdennettu terveytensä kan-

keinoin. Liikunta- ja hyvinvointipalvelut hallinnoivat myös Rajamäen kylätaloa ja sen tilavaroja.

Liikuntapalveluiden keskeisin tehtävä on edistää kuntalaisten mahdollisuuksia aktiiviseen arkeen ja liikunnalliseen elämäntapaan. Liikuntapalveluiden toimintaympäristönä toimivat monipuoliset kunnan sisä- ja ulkoliikuntapaikat, yhdistys- ja seuratyö, yksityinen sektori sekä kunnan monipuolinen luonto, jotka mahdollistavat kuntalaisille on monipuolisen liikunnan ja urheilun harrastamiseen.

nalta liian vähän liikkuville tai liikuntaa aloittaville kuntalaisille. Moniammatillisessa yhteistyössä pyritään kehittämään yhteisiä, kohdennettuja palveluketjuja niille, jotka eivät liikunta terveytensä kannalta riittävästi.

Toiminnan painopisteinä ovat:

- Hyte-yhteistyön ja verkoston kehittäminen kunnassa toimivien urheiluseurojen, yhdistyksien, yksityisten toimijoiden ja opistojen kanssa
- Lapsiperheiden arjen ja yhdessä tekemisen tukeminen perheliikunnan keinoin osana kohtaamispaikkatyötä

- Ikäihmisten toimintakykyä ja yhteisöllisyyttä edistävien liikuntapalveluiden kehittäminen
- Nuorten aikuisten arjen tukeminen liikunnan keinoin yhteistyössä mm. puolustusvoimien kutsuntojen ja Ohjaamo-palvelun kanssa
- Liikuntapaikkojen ja koulujen liikuntatilojen suunnitteluun osallistuminen asiantuntijaroolissa

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin edistäminen –yksikkö vastaa kunnan hyvinvointityön koordinoinnista elinkaariajattelulla, kunnan hyvinvointikertomuksen sekä lasten ja nuorten hyvinvointi –suunnitelman valmistelusta ja arvioinnista, hyvinvointia edistävien avustuksien valmistelusta päätöksentekoon sekä hyvinvoinnin edistämisen alueellisen verkostotyön koordinoinnista. Lisäksi yksikkö vastaa kunnan kohtaamispaikkatyöstä osana alueellista perhekeskusverkostoa. Liikunta- ja hyvinvointipäällikkö toimii

kunnan edustajana hyvinvoinnin edistämisen alueellisessa ohjausryhmässä sekä yksikkö vastaa kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä sekä seurakunnan ja kunnan välisestä yhteistyöstä. Kunta maksaa 50 % kunnan ja seurakunnan vapaaehtoistyön koordinaattorin palkasta sekä koulutuskustannuksista. Lisäksi yksikkö vastaa mm. kunnan romanityöryhmästä.

Toiminnan painopistealueet

Hyvinvoinnin edistäminen

- Kunnan monialaisen hyvinvointityön kehittäminen, etenkin ikääntyneet ja lapsiperheet huomioiden.
- Toimivan, ennaltaehkäisevän ja yhdyspinnassa tapahtuvan yhteistyön vahvistaminen hyvinvointialueen kanssa.
- Lasten ja nuorten - sekä kunnan hyvinvointikertomuksen laatiminen ja sen tavoitteiden, toimenpiteiden toteutumisen seuranta strategialähtöisesti, yhteistyössä kunnan johdon ja eri toimialojen kanssa.
- Vapaaehtoistyön koordinointi
- Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston toimintaedellytyksistä huolehtiminen
- Kunnan kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen osana alueellista perhekeskusverkostoa
- Kunnan hyte-yhdistysten toimintaympäristön mahdollistaminen

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2024	TPE2025	TA2026
Liikunta- ja hyvinvointipalvelut			
Harrastamisen mallin yhteistyökumppaneiden määrä	12	13	14
Harrastamisen mallin kurssitarjonta/kausi	43	97	100
Myönnetyt vuoroja liikuntasaleissa tunnit/vuosi	21 036	21035 (-2 salia)	21 300
Avustettavien liikuntayhdistysten lukumäärä	34	29	31
Avustettavien hyte-yhdistysten lukumäärä	27	25	27
Liikuntasalien käyttöaste (%)	82	77 (-2 salia)	80